

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**У МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

28-29 ЛЮТОГО 2024 РОКУ

м. Запоріжжя

УДК 614.253
С69

Редколегія:

Л.М. Боярська – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ, кандидат медичних наук, професор;

І.Г. Утюж – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ, доктор філософських наук, професор;

Ю.В. Котлова – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ;

Д.П. Сенетий – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Н.В. Спиця – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Ю.О. Ірiogлу – кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ.

С-69 Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині): зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (28-29 лютого 2024 року). – Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. – 312 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

<i>Мартищенко У.С., Колінько М.В.</i> ФІЛОСОФСЬКА РОЗВІДКА ОСОБЛИВОСТЕЙ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНЦІВ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	244
<i>Кологойда В.Р.</i> ПРИНЦИПИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ СПОРТСМЕНІВ ІЗ ТРАВМАМИ КОЛІННИХ СУГЛОБІВ.....	246
<i>Левченко Є.В.</i> ЦІНА І ЦІННОСТІ ВІЙНИ.....	247
<i>Павлюченко М.І., Сюсюка В.Г., Ганошенко Ю.А., Карпенко Т.В., Пономаренко О.В.</i> НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД.....	249
<i>Панькович Л.В., Елланська Н.Г., Томаревська О.С.</i> ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АРТТЕРАПІЇ В МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ З ШЕМІЧНИМ ІНСУЛЬТОМ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	250
<i>Пацера М.В.</i> МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ ВІД ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ.....	254
<i>Підкова В.Я., Зелезінська Н.Я., Пащенко І.В.</i> ЗАНЯТТЯ МУЗИКОЮ, ЯК СПОСІБ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	255
<i>Пучков В.А., Кирилюк О.Д., Шевченко А.О., Богуславська Н.Ю., Бабінчук О.В.</i> ІНТЕРАКТИВНЕ СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРЯ-АКУШЕРА-ГІНЕКОЛОГА.....	257
<i>Рагріна Ж.М.</i> ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	259
<i>Савчук В.А.</i> РОЗУМІННЯ АГРЕСІЇ ЛЮДИНИ У ФІЛОСОФІЇ ЕРІХА ФРОММА.....	260
<i>Сініцина А.В.</i> “ВСТОЯТИ, КОЛИ ВСЕ ХИТАЄТЬСЯ” (ЕТИЧНА ДОКТРИНА “МИСТЕЦТВА ЖИТТЯ” П.АДО).....	261
<i>Соляник О.В.</i> СПРИЙНЯТТЯ СМЕРТІ ДІТЬМИ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП.....	263
<i>Стиця Н.В., Скупий І.М.</i> АКТУАЛІЗАЦІЯ МЕТОДОЛОГІЇ КРИТИЧНОЇ МЕДИЧНОЇ АНТРОПОЛОГІЇ В КРИЗОВИХ УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ.....	264
<i>Тоцька А.В.</i> МІСЦЕ ЕРГОТЕРАПІЇ У ВІДНОВЛЕННІ ФУНКЦІЙ ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ У ПАЦІЄНТІВ ПІСЛЯ ІНСУЛЬТУ.....	265
<i>Уварова О.О., Нігрецкул В.В.</i> МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	267
<i>Усачова О.В., Работягова Т.О.</i> ВПЛИВ СТРЕСУ НА ПЕРЕБІГ ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ДІТЕЙ.....	268
<i>Чмара Д.В., Черненко О.Є.</i> ОСОБЛИВОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЛЮДИНИ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДІВ ПФЧ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.....	269
СЕКЦІЯ 9. МАЙБУТНЄ МЕДИЦИНИ: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКЕ ПРОГНОЗУВАННЯ	
<i>Волосовець О.П., Волосовець А.О., Вербицький І.В.</i> МЕДИЧНА ОСВІТА ТА КАДРИ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ.....	270
<i>Ткаченко Н.О., Маганова Т.В.</i> СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ ФАРМАЦЕВТА: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ.....	274

Висновки

1. В умовах війни стрес є невід'ємною частиною життя кожної дитини.
2. Прояви та симптоми стресу у кожної дитини індивідуальні і потрібно ретельно спостерігати за станом дитини, щоб вчасно виявити та запобігти нищівним наслідкам стресу.
3. Вплив стресу на імунну систему призводить до більш тяжкого та тривалого перебігу інфекційних захворювань.

Список використаних джерел

1. Підчасов Є.В., Чепелева Н.І. Стресові стани дитини під час війни // Особистість, суспільство, війна : тези доп. учасників міжнар. психол. форуму (м. Харків, 15 квіт. 2022 р.). – Харків : ХНУВС, 2022. – С. 93-95.
2. Савелюк Н. М. Переживання стресу в умовах війни: досвід українського студентства // Психологія: реальність і перспективи : збірник наукових праць РДГУ. 2022.
3. <https://www.unicef.org/ukraine/stories/what-is-stress>
4. Стрес і гострі респіраторні інфекції: досліджуємо зв'язок // Здоров'я України. -№ 17 (486). - Вересень 2020 р.
5. Ader R., Felten DL, Cohen N., editors. Psychoneuroimmunology, 3rd ed. Academic Press, San Diego, CA, 2001.

ОСОБЛИВОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЛЮДИНИ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДІВ ПФЧ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

*Чмара Діана Віталіївна
здобувач другого рівня вищої освіти ЗДМФУ
Черненко Олена Євгенівна
канд. фіз.вих., доцент, доцент ЗВО кафедри ФРСМФВіЗ ЗДМФУ*

Під час війни ми завжди маємо проблему медико-психологічної реабілітації, адже це завжди стрес, моральне виснаження та втрата фізичного здоров'я. Ці явища притаманні великій кількості населення України. Тому питання пошуку адекватних засобів реабілітації є вкрай актуальним. Хотілось би зауважити, що у результаті проведення реабілітаційних заходів, ми часто отримуємо позитивну реакцію змін психічного стану людини, тож, бажано, працювати комплексно.

До основних засобів комплексної реабілітації відносять відновне лікування, використання терапевтичних вправ, преформованих фізичних чинників, природні чинники відновлення, психологічна реабілітація [2].

Відновлення шкірного покриву – це один з найперших пунктів, на які варто звернути увагу, адже порушення їх зовнішнього вигляду може призвести до появи психологічних комплексів, замкнутості у собі та відлюдкуватості, що буде негативно позначатись на загальному психоемоційному стані людини.

На сьогодні, завдяки великій кількості сучасних та безпечних методів преформованих фізичних чинників, ми маємо можливість працювати у напрямку відновлення шкіри наших співгромадян, які мають певні пошкодження в результаті військових дій.

Одні з найефективніших методів – це радіочастотний ліфтинг: за допомогою струму RF-частоти проводить контрольований тепловий вплив на дерму, що стимулює вироблення нового колагену й еластину, та починає набагато швидше відбуватися обмін речовин у шарах шкірі. Струми високої частоти впливають на дерму (колагеново-еластиновий каркас обличчя) і гіподерми (підшкірно-жирову клітковину), минаючи епідерміс. Внаслідок прогрівання в шкірі, що поступово втратила частину своїх функцій, має прояви в'ялості, обвислості, зморшкуватості, посилюється крово- і лімфовідтік, активізується обмін речовин, відновлюється робота фібробластів (виробляють речовини, які є попередникам колагенових і еластинових волокон, гіалуронову кислоту, фібрин). Волокна повертають тонус, стискаються і заново формують молоде і пружне обличчя [1].

При використанні апаратів RF-ліфтингу температура впливу на шкіру нижча – від 40 до 45 градусів. Виконується на біполярній насадці, що робить процедуру повністю контрольованою і безпечною.

Також високу ефективність має метод мікрострумової терапії. Мікрострумова терапія – комплексна неінвазивна методика впливу на організм в косметології, яка заснована на впливі слабого імпульсного електричного струму. Послідовно діючи на м'язи, лімфатичні судини, дерму та епідерміс, мікрострум поліпшує стан шкіри. Мікрострумова терапія для обличчя передбачає

стимуляцію клітин дерми та підшкірних шарів електричним струмом з мінімальною амплітудою та частотою. Такий спосіб впливу активізує обмінні процеси, що відбуваються в клітинах, і покращує роботу кровоносних судин. Глибоко проникаючи в шкірний покрив, мікроструми прибирають застійні явища в тканинах, прискорюють мікроциркуляцію крові і струм лімфи [1].

Вплив на шкіру та підшкірні тканини за допомогою струму надмалої частоти та амплітуди відкриває широкі можливості з погляду естетичної медицини. Мікрострумова терапія активізує вироблення власних еластинових і колагенових волокон, випромінює тонус м'язів, що відповідають за мимічні зморшки, прискорює лімфодренаж і успішно виводить набряки.

Відновлюється фізіологічна активність клітин, приходять у норму всі процеси, що протікають в них, посилюються природні захисні функції.

Таким чином, ми можемо зазначити, що такі методи є цілком безболісними, ефективними та безпечними, що визнано у всьому світі, тому ми можемо широко використовувати їх у практиці реабілітації постраждалих внаслідок військових дій, і з впевненістю пропонувати їх тим хто цього потребує.

Список використаних джерел

1. Дерматологія. Венерологія. Т.В. Святенко, І.В Свистунов. Видавництво: Нова книга, 2021, с. 656.
2. Напрями комплексної медичної реабілітації пацієнтів після перебування в екстремальних умовах [Електронний ресурс] / В. Л. Підлубний, С. П. Мирний, М. Ф. Щуров, Ю. А. Ганошенко // Innovations and prospects in modern science : Proceedings of I International Scientific and Practical Conference, 15-17 January 2023, Stockholm, Sweden. - Stockholm : SSPG Publish, 2023. – P. 87-89.

СЕКЦІЯ 9. МАЙБУТНЄ МЕДИЦИНИ: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКЕ ПРОГНОЗУВАННЯ

УДК 614.2:378:338.46:61

МЕДИЧНА ОСВІТА ТА КАДРИ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

*Волосовець Олександр Петрович
доктор медичних наук, професор член-кореспондент НАМН України,
завідувач кафедри педіатрії №2*

*Національного медичного університету імені О.О. Богомольця,
член Медичної Ради МОЗ України,*

Волосовець Антон Олександрович

*доктор медичних наук, доцент, завідувач кафедри медицини невідкладних станів
Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика,*

Вербицький Ігор Володимирович

*кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри медицини невідкладних станів
Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика*

АНОТАЦІЯ

Вступ. В умовах триваючої війни як ніколи гостро для України стоїть питання забезпечення достатньою кількістю якісно підготовлених медичних кадрів, що так необхідні, як для потреб військової медицини, так і для забезпечення населення необхідною медичною допомогою у тилу.

Мета дослідження. Оцінити нинішній стан медичної освіти та показники забезпечення країни лікарями і медичними сестрами у контексті сучасних викликів.

Матеріали та методи. Проведений аналіз статистичних даних Центру медичної статистики МОЗ України та Єдиної державної електронної бази освіти України.

Результати. За даними Центру медичної статистики МОЗ України станом на 1.01.2023 року у закладах охорони здоров'я країни працювало 137 549 лікарів та 241 147 молодших спеціалістів з медичною освітою (далі – молодші спеціалісти). Такі показники є самими низькими в історії України і, безумовно, обмежують можливості галузі охорони здоров'я надавати якісну медичну допомогу населенню, зокрема у прифронтовій зоні і на деокупованих територіях.

Забезпеченість лікарями, медсестрами та акушерками в Україні за оцінкою баз даних кадрових ресурсів Всесвітньої організації охорони здоров'я складає лише 90,2 осіб на 10 тисяч населення.